

PATVIRTINTA

BĮ „Vilniaus Lakštingalos namai“
direktorius

2021 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. V- 131

ILGALAIKĖS (TRUMPALAIKĖS) SOCIALINĖS GLOBOS TEIKIMO VAIKAMS SU NEGALIA BIUDŽETINĖJE ĮSTAIGOJE „VILNIAUS LAKŠTINGALOS NAMAI“ TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos teikimo vaikams su negalia biudžetinėje įstaigoje „Vilniaus Lakštingalos namai“ tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugų teikimo tvarką vaikams su negalia (toliau – asmenims), kurie turi proto ir/ar kompleksinę negalią, yra iš dalies ar visiškai netekę gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime.

2. Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas teikia Vilniaus savivaldybės socialinės globos įstaiga „Vilniaus Lakštingalos namai“ (toliau – Įstaiga), adresu Lakštingalų g.7, Vilnius.

3. Įstaiga turi licenciją, kuri suteikia teisę teikti numatytas socialines paslaugas.

4. Šiame apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **Ilgalaikė socialinė globa** - visuma paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė, nuolatinės specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba. Ilgalaikės socialinės globos tikslas – užtikrinti saugias, savarankiškumą skatinančias ir neįgalių asmenų poreikius atitinkančias gyvenimo sąlygas, jų sveikatos būklei gerinti ir stabiliai psichinei bei fizinei būklei palaikyti. Visiškai nesavarankiškiems asmenims teikiama kompleksinė pagalba, patenkinant jų gyvybinius poreikius, sudarant šių asmenų galių ir gebėjimų realizavimo sąlygas. Ilgalaikės socialinės globos paslaugos teikiamos 24 valandas per parą neterminuotai;

4.2. **Trumpalaikė socialinė globa** - visuma paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė, nuolatinės specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba. Trumpalaikės socialinės globos paslaugų tikslas - organizuoti vaikų, turinčių negalią, užimtumą ir padėti ugdyti socialinius įgūdžius, užtikrinti rūpinimąsi vaiku, kai tėvai negali jo prižiūrėti dėl atostogų, komandiruočių, ligos, šeimos ar darbo įsipareigojimų ir kt.. Trumpalaikės socialinės globos paslaugos teikiamos ne mažiau kaip 12 valandų per parą, iki 6 mėnesių per metus;

4.3. **Tęstinė („atokvėpio“) trumpalaikė socialinė globa** - visuma paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė, nuolatinės specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba darbo savaitę (paromis), šeimos nariams, globėjams, rūpintojams, negalintiems prižiūrėti asmens darbo dienomis. Tęstinės („atokvėpio“) trumpalaikės socialinės globos paslaugos teikiamos iki 5 parų per savaitę neterminuotai.

5. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Socialinių paslaugų įstatymu, Lietuvos Respublikos Socialinių paslaugų katalogu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro

įsakymais, Socialinės globos normų aprašu, Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu patvirtintu Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašu, Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinto Socialinės rizikos vaiko ar likusio be tėvų globos vaiko bei vaiko su negalia socialinės globos poreikio nustatymo ir socialinės globos paslaugų skyrimo tvarkos aprašu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais socialinės globos teikimą.

II. ILGALAIKĖS (TRUMPALAIKĖS) SOCIALINĖS GLOBOS SKYRIMAS

6. Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa skiriama vaikams su proto ir/ar kompleksine negalia, kuriems nustatytas vidutinis arba sunkus neįgalumo lygis, yra iš dalies ar visiškai netekę gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime ir kurių gyvenamoji vieta deklaruota Vilniaus mieste, nuo 3 iki 18 metų amžiaus, kuriems nustatytas ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos poreikis.

7. Esant laisvoms vietoms Įstaigoje, ilgalaikės socialinės globos paslaugos Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Socialinių paslaugų skyriaus (toliau - Savivaldybės socialinių paslaugų skyrius) Socialinės globos skyrimo komisijos sprendimu gali būti teikiamos vaikams su negalia, kurių gyvenamoji vieta yra ne Vilniaus mieste. Ilgalaikė socialinė globa vaikams su negalia teikiama ir finansuojama pagal dvišalę sutartį, sudarytą savivaldybės (ne Vilniaus miesto) ir Įstaigos. Į laukiančiųjų eiles kitų savivaldybių vaikai nėra įrašomi.

8. Tėvai (globėjai), bendruomenės nariai ar kiti teisėti vaiko atstovai, institucijų atstovai, nurodę priežastį, dėl kurios asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) negali to padaryti pats) pageidaujantis, kad jo vaikui (globotiniui) būtų skirta ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa, kreipiasi į Vilniaus miesto Socialinės paramos centro (toliau - Socialinės paramos centras) Socialinio darbo skyriaus darbuotoją seniūnijoje pagal deklaruotą gyvenamą vietą ir pateikia šiuos dokumentus:

8.1. užpildytą prašymo-paraiškos socialinėms paslaugoms gauti formą (SP-8 forma);

8.2. vaiko asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (pasą, asmens tapatybės kortelę, vaiko gimimo liudijimą, leidimą laikinai gyventi Lietuvoje (ne Europos Sąjungos valstybių narių piliečiams);

8.3. pažymą apie gyvenamosios vietos deklaravimą (jei nėra duomenų registre);

8.4. medicinos dokumentų išrašą (F027/a);

8.5. neįgaliojo pažymėjimą ir jo kopiją;

8.6. neįgalumo lygio pažymą ir jos kopiją, specialiųjų poreikių nustatymo pažymą ir/ar jos kopiją, jei vaikui yra nustatyti specialieji poreikiai;

8.7. pažymą apie per tris praėjusius mėnesius iki kreipimosi mėnesio gautas pajamas.

9. Savivaldybės socialinių paslaugų skyriaus Socialinės globos skyrimo komisija įvertinusi vaiko socialinės globos poreikį bei socialinę situaciją priima sprendimą dėl

ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugų skyrimo. Savivaldybės socialinių paslaugų skyriaus specialistas perduoda siuntimą, sprendimą bei asmens bylą Įstaigai.

10. Savivaldybės socialinių paslaugų skyriaus išduotas siuntimas galioja 30 kalendorinių dienų nuo siuntimo išdavimo (išsiuntimo) dienos.

11. Įstaigoje nepagyvendami asmenys, kurie apgyvendinimo metu serga ūmiais infekcinėmis ar kitomis pavojingomis užkrečiamomis ligomis, agresyvaus elgesio, keliantys pavojų sau ir aplinkiniams, kuriems reikalinga būtinoji psichiatrinė pagalba, aktyviaja tuberkulioze, odos infekcinėmis ligomis.

III. ILGALAIKĖS (TRUMPALAIKĖS) SOCIALINĖS GLOBOS TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

12. Įstaiga teikia paslaugą esant sprendimui skirti ilgalaikę (trumpalaikę) socialinę globą. Jeigu tuo metu nėra galimybės teikti paslaugos, asmuo pagal prašymo gavimo datą įrašomas į eilę paslaugoms gauti. Už eilės sudarymą atsako Savivaldybės socialinių paslaugų skyrius.

13. Įstaigoje atsiradus laisvai vietai, Savivaldybės socialinių paslaugų skyriaus specialistas pagal eilės sąrašą informuoja asmens tėvus (globėjus) ir/ar artimuosius apie skiriamą ilgalaikę (trumpalaikę) socialinę globą. Jeigu asmens atstovai, atsiradus laisvai vietai, per tris darbo dienas nuo informacijos gavimo dienos, neatvyksta į Įstaigą, paslauga siūloma kitam asmeniui, esančiam eilėje.

14. Atvykę į Įstaigą asmens tėvai (globėjai), kiti teisėti vaiko atstovai pateikia:

14.1. vaiko asmens tapatybės dokumentą;

14.2. išrašą iš medicininių dokumentų apie paskirtą/pakeistą gydymą, jeigu teikiant dokumentus dėl paslaugų skyrimo sveikatos priežiūros įstaigos užpildytame medicinos dokumentų išraše (forma 027/a) ši informacija nenurodyta;

14.3. asmens tėvai (globėjai), kiti teisėti vaiko atstovai paslaugų gavimo laikotarpiu informuoja Įstaigą apie paskirtą/pakeistą gydymą ir pateikia sveikatos priežiūros įstaigos užpildytą medicinos dokumentų išrašą.

15. Su paslaugos gavėjo tėvais ir/ar globėjais pasirašoma nustatytos formos ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos teikimo ir mokėjimo sutartis (sutarties forma tvirtinama Įstaigos vadovo). Sutartį pasirašo ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos gavėjo vardu tėvai (globėjai) ir Įstaigos vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Atsiradus pasikeitimams dėl paslaugos teikimo Įstaiga paruošia sutarties papildymą.

16. Sutartyje nustatomos ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos teikimo asmeniui sąlygos, teikimo laikas, konkretus mokėjimo už socialinę globą dydis pinigine išraiška, mokėjimo tvarka, finansinių galimybių vertinimo tvarka iš naujo dėl asmens (šėimos) pajamų ir turto pokyčių, įvykusių per socialinės globos paslaugos gavimo laiką, šalių teisės, pareigos ir kitos sąlygos. Sutartis sudaroma praėjus ne daugiau kaip 7 kalendorinėms dienoms nuo asmens apgyvendinimo Įstaigoje.

17. Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos teikimo ir mokėjimo sutartis nesudaroma su vaikais, netekusiais tėvų globos, kai vaiko globėju (rūpintoju) Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu ir/ar teismo sprendimu paskiriama Įstaiga. Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugos teikiamos gavus Savivaldybės socialinių paslaugų skyriaus siuntimą ir sprendimą dėl socialinės globos paslaugų skyrimo bei administracijos direktoriaus įsakymą ir/ar teismo sprendimą (nutartį) dėl institucinės globos nustatymo.

18. Įstaigoje be eilės apgyvendinamas vaikas su negalia, esant vaiko teisių pažeidimui ir Vilniaus miesto vaiko teisių apsaugos skyriui priėmus sprendimą paimti vaiką iš šeimos ir laikinai apgyvendinti Įstaigoje. Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugos teikiamos gavus Vilniaus miesto vaiko teisių apsaugos skyriaus išduotą Vaiko laikino apgyvendinimo aktą.

19. Ilgalaikę (trumpalaikę) socialinę globą sudaro:

19.1. informacijos teikimas asmeniui ir jo artimiesiems apie socialinės globos paslaugas Įstaigoje, dirbantį personalą ir kitus asmeniui aktualius klausimus;

19.2. konsultavimas: probleminės situacijos analizė kartu su asmeniu (ir/ar artimaisiais) siekiant surasti veiksmingų problemos sprendimo būdų pagal kompetenciją;

19.3. tarpininkavimas ir atstovavimas asmeniui jam reikalingose institucijose ir pagalba asmeniui tvarkant asmeninius reikalus už institucijos ribų;

19.4. apgyvendinimas, parenkant asmeniui gyvenamąsias patalpas, atsižvelgiant į Įstaigos galimybes, asmens specialiuosius poreikius, individualias savybes ir raidos sutrikimą. Asmuo apgyvendinamas dviviečiame, triviečiame arba keturviečiame kambaryje (asmenys su slaugos poreikiu) ir aprūpinamas reikiamais baldais. Gyvenamoji aplinka sukurama kuo artimesnė namų aplinkai. Vaikams su autizmo spektro sutrikimais sukurama aplinka, nekelianti pavojaus jų pačių ir kitų vaikų saugumui;

19.5. maitinimas 3-4 kartus per dieną. Atsižvelgiant į asmens sveikatos būklę ir sveikatos priežiūros specialistų rekomendacijas, organizuojama dietinė mityba. Yra galimybė bet kuriuo dienos metu išgerti šiltos arbatos ar kavos. Nesavarankiškai asmenys yra maitinami, organizuojamas maitinimas per nozagastrinę zondą ir gastrostomą;

19.6. socialinis darbas: individualių ir grupinių socialinio darbo veiklos užsiėmimų organizavimas;

19.7. kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymas ir palaikymas atliekant asmens higienos ir savitvarkos procedūras, atliekant namų ruošos darbus, bendraujant;

19.8. darbinių įgūdžių ugdymas: namų ruoša, maisto ruošimas, dailės dirbiniai, aplinkos tvarkymo darbai;

19.9. laisvalaikio organizavimas, įvertinant asmenų poreikius (sveikatos būklę, turimus rizikos faktorius) bei Įstaigos galimybes. Švenčiamos tradicinės metų šventės, asmeniniai gimtadieniai. Organizuojamos pažintinės išvykos. Organizuojami kultūriniai renginiai: koncertai, popietės, parodos, filmų peržiūros, edukacinės programos;

19.10. pagalba maitinantis, rengiantis, prausiantis ir kt. pobūdžio pagalba;

19.11. asmens higienos paslaugų (kėlimas, prausimas, tualetu procedūros, rengimas, maudymas, kasdieninė asmens plaukų, rankų ir kojų priežiūra) organizavimas;

19.12. sveikatos priežiūros paslaugų organizavimas. Slaugos paslaugos organizuojamos 24 valandas per parą;

19.13. specialiojo ugdymo ir ugdymo organizavimas. Užtikrinamas specialiojo ugdymo tęstinumas, kai asmuo gauna tęstines paslaugas arba trumpalaikė socialinė globa teikiama 6 mėnesius per metus.

20. Asmeniui apsigyvenus Įstaigoje, jam paskiriamas „savas asmuo“ – Įstaigos darbuotojas. Asmuo „savam asmeniui“ patiki problemas, juo pasitiki, yra išklausomas.

21. Asmeniui įstaigoje įvertinami asmens socialinės globos poreikiai. Vertinant asmens poreikius, dalyvauja visi reikalingi specialistai, pats asmuo pagal galimybes ar, esant poreikiui, asmens globėjas, rūpintojas, kiti šeimos nariai ar artimieji giminaičiai.

22. Įstaigos socialinis darbuotojas per 1,5 mėnesio nuo paslaugų skyrimo sprendimo sudaro individualų socialinės globos planą, kuriame pateikia informaciją apie asmenį, jo aplinką, šeimą, informaciją iš sveikatos priežiūros specialistų apie asmens sveikatos būklę, negalės būklę, numato, kokiomis priemonėmis bus siekiama socialinės globos uždavinių įgyvendinimo, detalizuoja paslaugas, kurios asmeniui bus teikiamos, rašo žymas apie periodiškai vykdomą plano peržiūrą (kokie buvo pokyčiai, kas patikslinta). Peržiūrėtame plane turi būti pateikta socialinės globos teikimo laikotarpiu pasiektų rezultatų analizė, įvertinami asmens poreikių pokyčiai bei numatomos priemonės, susijusios su šių poreikių tenkinimu.

23. Ilgalaike (trumpalaikė) socialinė globa asmeniui su negalia įstaigoje teikiama mokamai, Vilniaus savivaldybės tarybos nustatyta tvarka. Ilgalaike (trumpalaikė) socialinė globa vaikui, netekusiam tėvų globos, teikiama nemokamai.

24. Pasikeitus asmens, kuriam teikiama ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslauga, sveikatos būklei ar kitoms aplinkybėms Įstaigos socialinis darbuotojas iš naujo vertina asmens socialinių paslaugų poreikį. Jei reikia keisti paslaugų rūšį, įstaiga kreipiasi į Savivaldybės socialinių paslaugų skyrių.

IV. LAIKINAS IŠVYKIMAS

25. Asmuo, kuriam teikiamos ilgalaikės socialinės globos paslaugos, gali savo noru laikinai išvykti iš Įstaigos svečiuotis pas globėją, rūpintoją, šeimos narius, artimuosius giminaičius švenčių dienomis, savaitgaliais ar ilgesniam laikotarpiui – iki 45 kalendorinių dienų per metus. Šiuo laikotarpiu socialinės globos asmeniui paslaugos Įstaigoje neteikiamos. Asmuo laikinai išvyksta Įstaigos nustatyta tvarka:

25.1. nepilnamečio asmens vardu prašymą rašo tėvai (globėjai), artimieji, kiti vaiko teisėti atstovai ir prisiima už jį visišką atsakomybę. Tėvai (globėjai), norėdami vaiką pasiimti savaitgaliui arba švenčių dienomis į namus, rašo nustatytos formos prašymą Įstaigos direktoriui ir gavę sutikimą paima vaiką į namus iki darbo dienos 17.00 val. (penktadieniais – iki 15.45 val.) - administracijos darbo laiku. Šeimynų darbuotojai negali be Įstaigos direktoriaus arba jį pavaduojančio darbuotojo leidimo išleisti išvykti vaikui su tėvais

(globėjais) į namus. Paimtą vaiką į namus tėvai (globėjai) atveža į Įstaigą sekmadienį iki 19.00 val. arba pirmadienį iki 8.00 val.;

25.2. jei asmens globėjo (rūpintojo) funkcijas vykdo Įstaiga, direktorius su asmeniu, pas kurį asmuo išvyksta (išskyrus teismo sprendimu paskirtą globėją, rūpintoją), sudaro Sutartį dėl institucijoje globojamo (rūpinamo) vaiko išleidimo laikinai svečiuotis pas nuolat Lietuvos Respublikoje ar užsienio valstybėje gyvenantį fizinį asmenį, kurioje pastarasis įsipareigoja tinkamai prižiūrėti asmenį. Ši sutartis sudaroma Įstaigai turint asmens, pas kurį išvyksta asmuo, gyvenamosios vietos savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyriaus išvadą dėl asmenį priimančio asmens (jo šeimos) galimybių priimti svečiuotis asmenį jo laikino išvykimo laikotarpiu. Sutartis sudaroma vienerių metų laikotarpiui ir gali būti pratęsiama.

26. Asmuo, išvykęs iš Įstaigos ilgesniam nei trijų dienų laikotarpiui, kad išsaugotų vietą, nuo ketvirtos dienos moka 30 proc. nustatyto mokesčio už vietą Įstaigoje. Už tris pirmąsias dienas asmuo moka visą nustatytą mokestį.

27. Asmens ar jo tėvų (globėjų), giminių prašymas perkelti asmenį į kitus globos namus sprendžiamas pagal galimybes abiejų globos įstaigų vadovų susitarimu.

28. Įstaigos administracija išleidžia globojamą asmenį savarankiškai gyventi teismo sprendimu paskyrus naują globėją (nepilnamečiui asmeniui) ar pačiam asmeniui (sulaukus pilnametystės ir tapus veiksniams) to pageidaujant, suderinus su Savivaldybės socialinių paslaugų skyriumi pagal globėjo gyvenamą vietą. Savivaldybės įsipareigojimas teikti socialinę priežiūrą išleidžiamam savarankiškai gyventi asmeniui įforminamas raštu.

29. Nepilnametis globotinis (rūpintinis) visam laikui iš Įstaigos gali išvykti tik pas teismo sprendimu paskirtą globėją ar rūpintoją.

30. Asmeniui savavališkai pasišalinus iš Įstaigos, administracija nedelsdama imasi priemonių jį surasti ir apie tai praneša policijos komisariatui. Mirties atveju, arba kai nelaimingas atsitikimas sukelia pavojų gyvybei, praneša policijai ir artimiesiems.

V. ILGALAIKĖS (TRUMPALAIKĖS) SOCIALINĖS GLOBOS TEIKIMO NUTRAUKIMAS

31. Sutartis dėl ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos teikimo ir mokėjimo nutraukiama Įstaigos vadovo sprendimu:

31.1. paslaugų gavėjui arba jo teisėtiems atstovams pateikus raštišką prašymą;

31.2. asmeniui nesilaikant socialinių paslaugų teikimo ir mokėjimo už jas sutarties reikalavimų;

31.3. atlikus socialinių paslaugų poreikio vertinimą ir nustačius, kad nėra paslaugos, kurią asmuo gauna, poreikio;

31.4. pasibaigus paslaugų skyrimo terminui;

31.5. paslaugų gavėjui pažeidus sutarties sąlygas;

31.6. paslaugų gavėjui mirus;

32. Informaciją dėl sutarties su asmeniu nutraukimo, Įstaiga per 5 darbo dienas (nuo sutarties nutraukimo dienos) raštu pateikia Savivaldybės socialinių paslaugų skyriui.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

33. Įstaiga teikia Savivaldybės socialinių paslaugų skyriui ketvirtines ir metines ataskaitas apie vaikams, turintiems negalią, teiktas ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas.

34. Įstaiga atsako už kokybišką ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugų teikimą.

35. Įstaigos socialinės globos kokybės vertinimą atlieka Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

36. Įstaigoje įdiegta EQUASS ilgalaikės socialinės globos kokybės sistema.
